

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐՈՎՐԱԳՈՎԱՐ

(Աշխարհ)

Ա.ՏԵՂՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺԱՌԱՎԱՅՑ

ԹՎԵԼԻ 1879 ԱՄՐԱ

ԴՐԱՍ Ա.

11 ՄԱՅԻ 1879

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԿՐՈՒԹԻՒՆ Մ. Կ. ԱՋՐԵԱՆ

1879

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ՏԵՂՈՒՄ 1879 ԱՄՆ

ՆԻՍ Ա.

11 ՄԱՅԻՍ 1879

ՆԱԽԱԳԱՀ. — Տ. Մատթեոս Կազ. Իղմիրլեան (Պատր. Փոխանորդ)
ԱՏԵՆԱՊԵՏ. — Քրիստոնակուր Էֆ. Ղազարոսեան (առ. Ժամեայ կարգեալ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱԾՎՔ

ԿԵՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱԾՎՔ

ԵԿԵՂԵՑԱՆԻՑ

1. Խորէս Արքե. Նայ. Պէջ
2. Կարապետ Եսպէ. Սերոբեան
3. Մատթեոս Իղմիրլեան
4. Ամբրոսիոս Ա. Ռուբիննանց Բ. Պ.
5. Գարեգին Թամարեան Բ.
6. Խորէն Իղրոյեանց Բ. Պ.
7. Հմայեակ Դիմարեանց Բ. Պ.
8. Յովհաննէս Փափաղեան
9. Ներէս Աւանեսան
10. Պօղոս Խոլոսմեան
11. Իգնատիոս Շիշման
12. Գրիգոր Արքունիք Բ.
13. Գրիգոր Ամէնեան
14. Խորէն Փէհլովանն
15. Յարութիւն Անրովեան Բ.
16. Յովհաննէս Կրտեան
17. Սուքիաս Ստեփանեան Բ.
18. Սահակ Տ. Սարգսեան
- 20.

ԱՇԽԱՑԱԿԱՆԻՑ

(Ա. Վիճակ)

Գումզայու, Ալտիկ փաշա
և Գումզայուի դուրս

21. Գրիգոր Պէրաբեան Բ.
22. Գրիգոր Ստիմարանեան Բ.

Բ. Բացակայութիւն առաջին
Բ. 2 Բացակայութիւն երկրորդ
Բ. Պ Բացակայ բանաւոր պատճառ

23. Խաչիկ Մանկասարեան Բ. Պ.
24. Կարապետ Աղարծմանեան Բ.
25. Համբարձում Մազպոյեան
26. Մինաս Գափամանեան
27. Յովհաննէս Պօյանեան
28. Ն. Մէզպուրեան Տօքթօր Բ.
29. Պօղոս Պառասպեան Բ.
30. Ասրդիս Աղաբէկեան Բ. Պ.
31. Ասհակ Ապրօ Բ. Պ.
32. Ահենքերիս Մանուկեան Բ.
- 33.
34. Բարթող Քիւրբէկաչաշեան
35. Առողմ Տէրոյէնց Բ.
36. Գրիգոր Ապոտոլաչեան Բ. Պ.
- 37.

(Բ. Վիճակ)

Պէղիկրտշ

38. Անդրանիկ Կրճիկեան
39. Ալիբաս Խօրասանեան Բ.
40. Բարսեղ Հայանեան Բ.

Ելիհիգայու

41. Մկրտչ Քիւրբէկանեան Բ.
42. Անդրէ Մաղատանեան Բ.
- 43.
- 44.

Խւկիւտար Ա. Խաչ

45. Արմեն Ֆէլիկեան Բ.
46. Առեփան Աւանեսան Բ.
- 47.
- 48.

Խւկիւտար Ա. Կարապետ

49. Արման Պահմէրաբուլեան

50. Պօղոս Թորգումեան Բ.

51. Եղիկողոս Աւանամեան Բ.

52. Տրդատ Փափաղեան Բ.

(Պ. Վիճակ)

Բերտ և

Գաւրմ փաշ

53. Արմի Ունձեան

54. Գրիգոր Աւանիմինեան

55. Մարտիրոս Յ. Տիրէան Բ.

56. Միքայէլ Մամիկոնեան Բ.

57. Նշան Պաղպակեան Բ.

58. Ստեփան Խնդիրեան Բ.

59. Տեղմար Մ. Խրէտմեան Բ.

60. Յարութիւն Նորասունեկուն Բ.

61.

62.

Միհուցիդ

63. Յակոբ Նորասունեկուն

64. Տրդատ Եռուսեփեան Բ.

65. Պօղոս Երևազեան Բ.

66. Մկրտչ Գաղանեան Բ.

67.

Պէյրօդ և Ղալարիս

68. Յ. Մէրեւու—Գուրի

(Պ. Վիճակ)

Ղուզունձուր և Խնամիկ

69. Յովհաննէս Խառեան

70. Առեփան Պէլիկեան

թէ ընտրող թաղերէն որ իրենց գործակցութիւնը նույնական է արժանագույն արժանագույն արքան է առաջարկութիւնը և թէ ընտրեալներէն որ համեցան ազգասիրաբար յայտնել իրենց յանձնատութիւնը իսկ գաւառներէն միայն մէկ տեղէ ընտրութեան տեղեկագիր հասաւ, այն է Կարինէն։ Յայտնի է որ պայմանեալ միջոցը շատ կարճ էր, և կը յօւսամբ այս մասին ձեր ներողամութեան հանդիսիլ։

2. Վարչութեան համարատութեան ավիտակ տեսրը, ըստ նոր որոշման ժողովոյդ, թէ և պարտական էին զայն ժողովոյդ երկրորդ նիստին տալեալ ներկայել, սակայն տարակոյս չունիմք որ այդ մասին ներուղ պիտի լինիր թէ ժամանակին սղութեան և թէ գործայն նորութեանը համար ժամանակի զայն ապահով լինել թէ գուլ տարի կարելի պիտի ըլլոյ որոշեալ ժամանակին տալեալ յանձնել այն համարատութեան տեսրը, երբ թուրք և գաղղիերէն լեզուոր կարեոր թղթակցութեանց թարգմանութիւններն ի սկզբանէ պատրաստ ըլլան, մինչեւ այս տարի թարգմանութեան համար բառական ժամանակ պէտք եղու։

Այսու ամենայնիւ կը յիշեցնեմք թէ ժողովն համարատութեան ուրիշ միջոց մ'ալ ընտրած է, այն է իւրաքանչիւր երեախոսան կրնայ անցելոյն վարչական գործողութեանց տաւմարներն քննել, և հարկ դասած խընդրոյն համար հարցում և հարցանդում ներկայել ժել ժողովին մէջ։ Հետեւարար Վարչութիւնը պատրաստ է լսել երեախոսանաց այս մասին առաջարկութիւնները, և արտօնել զիւանագետին որ ներկայէ անոնց ինչ խնդրոյ վայոց որ տեղեկութիւն առնել ուզուի, բնականաբար ի բաց առեալ այն խնդիրները, զորս Վարչութիւնն առ այժմ արժան չէ դասած ներկայել։

3. Տարեկան պիտմէն, որոյ ծախոց մասը արդէն ժողովոյդ որոշման ենթարկեալ է, սակայն ժողովոյդ վերջին յանձնարարութեան համաձայն Վարչութիւնը արծաթ մէճիտի վե-

րածեց ծախորելն, ինչպէս նաև հասոյթներն, զոր պատրաստ պիտի գտնէր մեր Բ. կամ Պ. նիստին։

4. Ուղղուկի տրոց կանոնագրին ծրագիրը, զոր առ Վարչութիւնն վերադարձուցած էիր, հաստին քննութեամբ մը բարեփոխեալ պատրաստուեցաւ, և պիտի ներկայանաց ժողովոյդ բննութեանն ու որոշմանը։

5. Անուղղակի տրոց կանոնագրին ծրագիրը, որ պիտի ներկայանաց ժողովոյդ քընկութեանն ու որոշմանը։

Ասնք են առ այժմ՝ Վարչութեան ժողովոյդ աշխատանաց ենթարկելի պատրաստ խնդիրներն, և անշուշտ միայն ասոնց վրայ չը պիտի ըլլոյ ժողովոյդ դրազումը։

Պիտեմ որ ամեն Երեսփոխան անհամ/թեր պիտի ուղի տեղեկանալ թէ ի՞նչ են Հայաստանի բարեկարգութեան և անդորրութեան համար կայսերական կառավարութեան ձեռք առած նոր միջոցները, և ի՞նչ եղան ձեր կարգած բարենորդմանց յանձնախմբին աշխատութիւնները իրեւ անդամ և ատենապետ այն Յանձնախմբին իր ժողովարեալ թիւնը թարգմանութեան համար բառական ժամանակին տալեալ յանձնել այն համարատութեան տեսրը, երբ թուրք և գաղղիերէն լեզուոր կարեոր թղթակցութեանց թարգմանութիւններն ի սկզբանէ պատրաստ ըլլան, մինչեւ այս տարի թարգմանութեան համար բառական ժամանակ պէտք եղու։

Այսու ամենայնիւ կը յիշեցնեմք թէ ժողովն համարատութեան առնենքու դեռ ատեն կայ. հարկ է ըիչ ըլ ևս սպասել որ տեսնենք Հայաստանի համար կարգեալ կայսերական քօմիսէրներուն գործերը, թէպէտ և ձեռք առնըստած անբաւական միջոցներէն կարելի է դուշուի թէ լիմնական արդինք մը չպիտի վայելէ Հայաստան այս նոր ձեռնարկութենէն առեւ։

Ամենդէ կարդացիք Անդղոյ արտաքին գործոց Վաեմ. պաշտօնէին՝ Լորտ Սալիզպերի ոյն յայտարարութիւնը թէ և մինչեւ որ Թուրքիոյ ելեմտական վիճակը չբարւորի, Ասմիոյ հիմնական բարենորդմանց պէտք չէ սպասել ։ Միւս կողմէն ամենքդ կը յիշէր անշուշտ Պէրլինի դաշնագրին նարդ յօդուածին համար մարտիրոսացած այս առգր պիտի պահէ և իր նարատիկն հացնէ։ Թէ և Անդղիա այժմ աւելի Երսպական Թաուրքայով քան Ասիականով զբաղեալ երեւի։

Ատիալով թիւնը կը յայտնէ։ Պարմեալ կը յիշէր անշուշտ ի Վեհաժողովովն Պէրլինի նոյն իսկ լորտ Սալիզպերիի արտասանած հետեւել խօսքը՝ որ ի 14րդ փրութօքով արձանագրեալ է, թէ՝ «պէտք է պաշտամնել Հայոց շահերը և թէ իւր սուաջարկութեան նախառական է անմիջական բարեսրմանց և թէ ապագայ յառաջադիմութեան յայսեր տաղ նոյտա, մինչդեռ ոյժմ նոյն ինքն սովոր կարտասանէ Հայոց սցդ յոյսերն յետաձգող պաշտոնը նախառական յայտարարութիւնը։

Համբերեմք, Տեարր Արեսփոխանիր, քիչ մ'ալ և իրաց վախճանին սպասենք ։ Այս համբերութեան խրատը կուտանք մեր բոլոր գաւառական վարչութեանց, որք նորանոր հարատահարութեանց տեղեկագիրներով հետքզէտէ կողմէն Պատրիարքարանը և Պէրլինի դաշնագրին 64: րդ յօդուածին գործադրութեան ժամանակակը կը համար համար պահանջանել։

Պիտեմ պիտի ըսէք թէ համբերութիւնն ալ չափ և սահման ունի։ Սակայն մեր յայսը կտրած չենք մեր Վեհաժողով Սուլթանէն, որ երկրին բարենորդման կը վասփաքի, և մարդկան կողմին համար միջոցներու կը դիմէ։ Մեր յայսը կտրած չենք Պէրլինի դաշնագրին ստուրգարութիւններէն, որք միարան են Պէրլինի դաշնագրին անբերի գործադրութեան նկատմամամբ, և կարելի չէ որ միայն 64 րդ յօդուածին համար բացառութիւն ընդունին։ մեր յայսը կտրած չենք յունիս 4 ի Անկօ-Թիրքական դաշնագրին հետևանքներէն, թէ և Անդղիա այժմ աւելի Երսպական Թաուրքայով քան Ասիականով զբաղեալ երեւի։

Այս յուսով պէտք է սպասեմք, բայց ոչ անգործութեամբ, այլ փութաջան աշխատութեամբ ի բարեգումն վիճակի Հայաստան նաև հանգի Օսմանեան Պետութեան։ Պէտք է պատրաստ գտնուիք ներկայ տարւոց ամեն պատահականութեանց ։ Ընդհանուր Ազգն արդէն յեռանդն և յաշխաց յաւելեալ իր ներկային և ապագային համար կաշխատի. գորաւոր ընկերութիւններ անդուլ կը տքնին Հայոց միւն օնի յանդեցաւ։

յաստանի վարժարանաց յառաջաղիմութեան համար, հեռարնակ կը յայր իսկ ձեռն և օգնութիւնը կը կարկառեն սպա ֆանից և աշխատունութիւնը։ Առանաւոր խնդիրը և անձնափանութիւնը գրեթէ լուծ են ամեն տեղ և պէտք է որ լուն ։ Առաջնորդական քանի մը վիճակաց յուղմունքն դարձած են և մի քանի վիճակաց յուղմունքն աղ հետզետէ դարձելու վրայ է։ Պարմեալ Առաջնապարական կալվութիւնը լրանուլ, ետ մասցած առաջնորդական ընտարարութիւնը, և անխման վիճակաց համար կավուութիւններ սահմանուելու վրայ են։ Առելորդ է ըսել որ, թէ Հայաստանի բարենորդման խնդրոյն և թէ Անդղիա դաշնամութեան ընդհանուր սպասութիւնը նընդունութիւնը կատարած համար պահանջի պէտք կաց, և կը յուսամբ պէտքը լեցուի, երբ ժողովը կամ համար դաշնագրին 64: րդ յօդուածին գործադրութեան ժամանակակը կը համար համար պահանջանել։

Պէտք է շնորհակալութեամբ ծանուցանել թէ այժմեան ստիպութակն պարագայից մէջ պատաւորժան դաս վաճառականաց և սեղանապատճեան կամ ծրագիրներն ստիպութամբ քանի անդամ ու ի գործադրութիւն հըս բամացել Վարչութեան։

Պէտք է հնորհակալութեամբ ծանուցանել թէ այժմեան ստիպութակն պարագայից մէջ պատաւորժան դաս վաճառականաց և սեղանապատճեան կամ ծրագիրներն ստիպութիւններէն և ի գործադրութիւն հըս բամացել Վարչութեան։

Պատահական միաթիւն և աշխատութիւն եղած են և պէտք է մինին մեր ամենաւուն նընարարն, և կը յուսամբ յի Աստուած, որ Քըրիստոսի խաչին համար մարտիրոսացած այս առգր պիտի պահէ և իր նարատիկն հացնէ։ Պէտք է ամենայնիւ կարդացիք Անդղիա այժմ աւելի Երսպական Թաուրքայով քան Ասիականով զբաղեալ երեւի։

Պատգամագրին ընթերցումէն ետև, առաջանայ Պիւանը կազմուեցաւ, Պազարուեան Քրիստոսութիւնի Ատենապետ և Անդղիա Ակրատի է Փէտինտի Ատենապատիր բարձրագույն համար կաշխատանաց, որոց վերջին թիւն օնի յանդեցաւ։

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Ըստ որում՝ Կախագահական պատգամագրին ուղերձով մը պատասխանել որոշուած է, և ըստ որում՝ Առտենապետաց Դիւտնին գործն է պատրաստել այդ ովերճն, ուստի հարկ կը լսյ սպասել Դիւտնաց կազմութեան :

Ուրեմն անցնինք երեսփոխանական ընտրութեանց տեղեկագրերուն :

Քննուրին և վաւերացումն
Երեսփոխանական ընտրութեանց

Առենադպիր էֆէնտին սկսու կարդալ նախ Վարչութեան ժանօթագիրը :

Վաեմաշուր Առենապետ

Սպային Ժողովը

Երրորդ վիճակու դադարեաւ 16 աշխարհական երեսփոխանաց տեղ նորոգ ընտրութիւն կատարելու համար հրահանգ ըստացող ութ կարգի թաղերէն՝ Գումգաբու, կէտիկ փաշա և Գումգաբուի գուրս միացեալ խասդիւզ, Գարսակէօմրիւկ, Խւակիւտար Ա. Խաչ, Հիսուր ու Պօյածի գիւղ միացեալ թաղերէն՝ իրենց ընտրութիւնները կատարած և տեղեկագրերն ընտրող. Ժողովը կողմէ հասած ըլլալով՝ Գաղ. Ժողովս ընտրելոց սահմանադրական հանդամանքն ստուգելէ և Սահմանադրութեան 67 և 68 յօդուածոց համաձայն գտնելէ ետեւ, կը փութայ նոյն տեղեկագրերն ներկայել Սպային ժողովոց :

Հստ այսմ՝ Երեսփոխան ընտրութեան են՝

Կում-գարուի միացեալ բաղէն

16. Յարութիւն էֆ. Մէրեէմզուլի

17. Առետիս և կիրտաղեան

Խասդիւզի բաղէն

18. Միհրան էֆէնտի Արծրունի

19. Սարգիս և Գալուգանի

20. Աթանազինէ և Արամեան

Գարակէօմրիւկն

21. Աեսու էֆէնտի Թիւլուաղեան

իւսկ. Ա. Խաչի բաղէն

22. Տօքիչօր Եիշմանեան էֆէնտի

23. Աղեքսանդր էֆ. Մէրեէմզուլի

Համար այսմ՝ Երեսփոխան ընտրութեան են՝

Բ. Սպային »

3. Արփիշէն » Ունձեան

4. Տոքիչօր Ռատայէւեան էֆ.

5. Միհրայէլ էֆէնտի Մօմեան

6. Առութին և Եազընեան

Հիսուր և Պօյածի գիւղէն

24. Յովհաննէս էֆ. Արծրունի

Հարկ կը համարիմք յաւելու որ յիշեալ նորընտիր երեսփոխաններէն՝

խան ընտրած է ինչուէս եկուծ 26 ապրիլ թուականու տեղեկագրէն կերւի Ուստի թէ տեղեկուգիրն և թէ ընտրելոյն յանձնառութեան գիրը կը մատուցանեմք Ազգ. Ժողովոց:

11 մայիս 1879

Յետոյ Առենապեր էֆէնտին սկսու կարգալ երեսփոխանական ընտրութեանց տեղեկագրերը :

1.

Ճեղեկացիր ինքայի

Գերապատիւ Պատրիարքական փոխադրութեան Հայր,

Թաղակա վիճակա դադարեալ Երեսփոխանց նորոգ ընտրութեան մասին ըստ ուրոշման Ազգային պատկառելի ժողովոյ, Արքազնութենէդ եկած 385 թուահամարու զըրութիւնն ընդ նմին ընտրազական զործողութեանց վերաբերեալ հրահանգը ընդունեցինք : Իսկ ի վերջոյ Գարզմ փաշայի թաղը ստանձնին իւր Երեսփոխանը ընտրելու համար՝ 433 թուահամարու զրութիւնն ստացանք որ կը հազարէր մեզ ՚ի գիտութիւնն Բաղաքական Պատկ. ժողովոյ որոշումն :

Հստ հրահանգին՝ Թաղ. Խորհրդոյ թուոյն փայ պատուաւոր թաղեցիներէն վեց անձննք եւս աւելցնելով Ընտրող. ժողով կարմուեցաւ. և ընտրական նախապատրաստական զործու զութիւննքն ըստ օրինի կատարուեցան. և տորթի 22 կիրակի առաւտու ընտրողոց և ընտրելեաց ցանկերն ու առ ընտրողն ուղղեալ Ազլը կախուեցաւ. Ա. Եկեղեցւոյ բակը ՚ի տես ժողովութեան :

Յաջորդ կիրակի Ապրիլ 29. Թաղ. Խորհրդանիս մէջ՝ ըստ հրահամարակութեան՝ ՚ի ներկայութեան Ընտրող. ժողովոյ, ստուօւեան ժամը 12 էն սկսեալ մինչեւ ՚ի ժամ 4, քուէներն ընդունուեցան :

Անոիջակէս եաքը քուէտուփը բացուելով քուէներն համբուեցան և քուէտրկուաց ստորագրութեանց թուայն հետ բաղդատուելով

անձնը աւ հոս եկածի պէս համարելով կը ընտրութիւնին վաւերացնել :

ՄԵՐԵԿՄ-ԳՈՒԼԻ Յ. ԷՖ. — ԵՐՐ ԲԵՐԱ-
յի Ընտրող. ժողովոյ նախագահն այսպէս կը
յայտարարէ յԱռնի ժողովոյս, մեզի համար
այն երկու գիրերն աւ եկածի պէս են :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՖ. — Ըսել է թէ այն
երկու գիրերն աւ ետ մնացած են, կրնան
արձանագրութեան մէջ անցնիլ միանելուն
հետ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Է. ԷՖ. — Ըսել է թէ Բերայի
9 ընտրեալներէն Զը հրաժարած և 7ը ընդու-
նած են. ուրեմն 7ին ընտրութիւնը բուէի
պիտի դնեմ:

Զայս ըսելով Ատենապետ էֆէնտին քը-
մի դրաւ, և Ժաղովը միաձայնութեամբ Ըն-
դունեած և վաւերացուց Բերայի մէջ կատար-
ուած երեսփախանական ընտրութիւնը :

Հետեւապէս Ատենապետ էֆէնտին ե-
րեսփախան ՀԻՉԱԿԵՑ

Գրիգոր էֆ. Օտեան

Աւովիշէն »

Միքայէլ » Ռափոյէլեան

Միքայէլ » Մոմեան

Աքիլ » Ունձեան

Գրիգոր » Աւովիշէնեան

Կարապետ » Քաղաքեան

2.

Քառչմրաշայի տեղեկագիրը

Գերապատիւ Մատթէոս Ս. Խզմիրեան
Պատրիարքուկան ազգախամամ Փօխանորդ

Ապրիլ 20 թուականով և 432 թուահա-
մարով Գերապատիւ Արբաղնութեանդ հրա-
հանգին համեմաա թագիս դադարեալ մէկ ե-
րեսփախանին անդ նորոգ ընտրութեան ձեռ-
նարկանցաւ այս կիրակի 29 Ապրիլ :

Ընտրող. ժողովը 57 ընտրողաց նամակ

յուղարկեց որոցմէ 37 անձինք պատասխանե-
ցին :

ԱՐԴԻՆՔ քուէարկութեան.

23 բուէ Գասպար էֆ. Զերազ

14 » Համբարձում » Քաղաղեան

Հետեւարար Գասպար Զերազ էֆէնտի
բուէից բացարձակ տռաւելութեամբ թաղիս
երեսփախան ընտրուեցաւ, որուն հաճութեան
նամակը ընդ զրայս ներփակեցինք :

Համեցէք ընդունիլ Հայր Արքազան, Թա-
գական խորհրդոյս ակնածութեան հաւասարիքը:

ՄՆԱԾՔ խորին յարգանօք

Ի դիմաց Թազ. Խորհրդոյ

Փ. Ատենապետ Ատենապետ

Անտոն Գաֆաֆեան Խ. Յ. Պարաճ

4/13 Մայիս 1879

Գասլու-Բաշա

Բնորելոյն յանձնառաջիրը

ՄԵԾ. Ատենապետ Թազ. Խորհրդոյ

Գասլու-Բաշա

Մանրաղբաղ կեանքս և երեսփախանա-
կան մեծ պաշտօնին առջեւ իմ ունեցած
տկար կարողութիւնս ի հաշիւ առնելով,
երկու օրէ ի վեր կը վարանիմ և շեմ
համարձակիր որոշում մը տալ. Սակայն
յանդգնութիւն մ'ընել ներելի ըլլայ
գուցէ այս հասակին. կ'ընեմ զայդ-յան-
դըգնութիւնը, աղնիւ ընտրողացս վստա-
հութեան արժանապէս պատասխանելու
փառասիրութենէն միայն դրդեալ:

Շնորհակալութեամբ կ'ընդունիմ ու-
րեմն պատուական ընտրողացս հրաւերը
որ խորհրդարանական կեանքը կը բանայ
իմ առջեւ, և կը մնամ միշտ

ԶԵՂ անձնուէր

Խոսպիւլ 1 Մայիս 1879 Գ. Զերազ

ՄԵՐԵԿՄ-ԳՈՒԼԻ Յ. Է. — Ա. Յ. թեղե-
կագիրն Ընտրողական ժողովոյ կողմէն ստորագ-
ուարկանցաւ այս կիրակի 29 Ապրիլ :

րագրութիւնը կը կրէ . օրինուար ըլլալու հա-
մար Ընտրող. Ժողովը պէտք էր ստորագրել:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Է. — Եթէ ուրիշ դիտո-
ղութիւն ընող չկայ, Մէրեկմ-Գուլի էֆէն-
տիի դիտողութեամբ հանդերձ տեղեկագիրը
բուէի կը դնեմ :

Ի ԹԻՒԽԻՃԵԱՆ Կ. Է. — Զեր պատկատ-
թիւն կոյց . ոչ միայն Ընտրո. Ժողովը շէ ըս-
տորագրած . այլ և նախագահի ստորագրու-
թիւն աւ չկայ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Է. — Ուրեմն նախարինու-
թեան յղելու ենք :

ԱՏԵՓԱՆ ՓԱՇԱ . — Կը ցաւիմ որ Ա. Գ-
գային ժողովն իր սուաջին նվասին մէջ այն-
պէս կը վարուի, որպէս թէ Եւրոպայի բար-
րամէնթներուն նման ամեն օր նիստ ունի :
Կարծեմ մեզի համար բաւական է այդ տե-
ղեկագիրն, որ թէև փորբիկ թերութիւն մը
ունի, բայց մեք պէտք է գործին ոգին նա-
յինք . արգէն ընտրեալն աւ ամենուս ծանօթ
և արժանաւոր անձ մ'է . պէտք է վաւերա-
ցընենք ու անցնինք :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ էֆէնտի յայտարեց թէ
տեղեկագիրն կը թէ Ընտր. Ժողով կազմած
են, և փոխանակ Ատենապետ Ընտր. Ժողո-
վոյ ստորագրելու, Ատենապետ Թազ. Խոր-
հրդոյ ստորագրեալ է:

Ուրիշ դիտողութիւն ընող շըլլալով, Գա-
սլու-Բաշա տեղեկագիրը բուէի զրուեցաւ
և ընդունեած ներկայ տեղեկագրութեամբ :

Հետեւապէս Ատենապետ էֆ. երեսփա-
խան ՀԻՉԱԿԵՑ

Գասպար էֆէնտի Զերազեան

3.

Թիշագիւղի Տեղեկագիրը

Գեր. Ս. Հայր Պատր. Փոխանորդ և
Նախագահ Ա. Գ. Երեսփ. Ժողովոյ

Զեր Արբաղնութեան հրահանգին համե-
մատ դիւղիս մինակաւ դադարեալ Ա. Գ. ե-
րեսփախարար ստացած շեմք . բայց և այնուէո

րեսփախանաց տեղ նոր ընտրութիւն կատա-
րելու համար ըստ սրամագրութեամ Ա. Գ. այսին
Սահմանադրութեան Ընտր. Ժողով կազմե-
լով քուէարկութեան ձեռնարկեցինը անցեաւ
ամսոյ 29 Ապրիլ կիրակի օր + Գիւղիս 93
ընտրողներէն միայն 41 անձինք մասնակցե-
ցան այս առաջին քուէարկութեան և քուէից
բացարձակ առաւելութեամբ հետեւեալ ՄԵԾ.
անձինք Ա. Գ. Երեսփախան ընտրուեցան .
Եւսուո Փեան Տիգրան էֆ. Քուէ 37
Դազանձեան Ա. Գ. » 30
Գոյզեան Ա. Եւսուո » 27
Օտեան Նշան » » 23

Եւ որովհեան գիւղէս հինգ երեսփախան պիտի
ընտրուէր, հետեւարար այն բացարձակ ընտ-
րութեանէ ետքը ներկայ ամսոյ 6ին կիրակի օր
քուէարկութեան ձեռնարկութիւն գործողու-
թիւնը կատարուելով, առաւելագոյն քուէ բա-
տացողներէն հետեւեալ երկու ՄԵԾ. անձանց
վրայ

Նորուառնեկեան Յակոր էֆէնտի 20
Ղազարասեան Յարութիւն » 10

Համեմատակուն քուէարկութիւն կատարուեցաւ
և 40 քուէարկուաց մասնակցութեամբ և քու-
էից առաւելութեամբ Նորուառնեկեան Յա-
կոր էֆէնտի Ա. Գ. Երեսփախան ընտրուեցաւ
26 քուէիը :

Ուսաի, այն ընտրեալ երեսփախանիք Ա. Գ-
գային օրինաց հմուտ, Օսմանեան հպատակ և
ընտրելիութեան հանդամանքներն ունենալով
և նոցին յանձնառութեան վերաբերեալ նամակ-
ներն աւ ներկայ տեղեկագրութեամբ ըլլալով Զեր Արբաղնութեան ի պարտուաթաշան
տնօրինութիւն ,

ՄՆԱԾՔ խորին մեծարանոք
Նախագահ Ընտր. Ժողովոյ

Յակոր Պ. Վ. Աշոտ Փափազեան
ի զիւաց Ընտրողական ժողովով

Ա. տենապետ Պ. Երլորդեան
Պ. Երլորդ Ա. Եւսուո ժողովու

6 Մայիս 1879 Օրթագիւլ
Պամուր Պամուր էֆ. արժմ
Պրուսա գտնուելուն նորին համաւթեամ զիրն

բնականարար ստացած շեմք . բայց և այնուէո

երաշխաւորեալ է իւր այս պաշտօնը ընդունելու մասին :

Յ. Վ. Աղասի

Թնտրելոց յանձնառաջրելով

Գերապատիւ Տէր

Զեր Սրբութեանը ամսոյս և թուականաւ գրած նամակը թաղիս Ազնիւ ընտրողաց կողմանէ կրկին անգամ երես փոխան ընտրուած ըլլալս շնորհաւորելով կը հաւաիրէ զիս ազգային այս ծանր պաշտօնն դարձեալ ընդունիլ :

Փորձով գիտեմ թէ պաշտօնը ծանր է և պատասխանատուութիւնը մեծ . սակայն այս առթիւ պատուարժան թաղեցւոց իմ վրաս ունեցած վստահութիւնն ինձ մեծ պատիւ և քաջալեր համարելով պիտի փութամ խղճի մոօք ազգային պարտականութիւնու կատարել :

Ընդունեցէք կը խնդրեմ անկեղծ յարգանացս խորին հաւաստիքը , որով մնամ

Զերդ Գերապատուութեան
Օրթագիւղ 5 Մայիս 79 Խոնարհ ծառայ

Ֆիդրան խուստիւան

Գերապատիւ Ա. Հայր ,

Գիւղիս պատուարժան Ազգայնոց կողմէ կրկին անգամ երես փոխան ընտրուած ըլլալս աւետող՝ Զեր Սրբութեան ամսոյս 4 թուականաւ նամակը ընդունելու պատիւ ունեցայ . յանհունս շնորհակալ իրենց այս կրկնակի համակրութեան, ամէն ջան 'ի գործ պիտի դնեմ արդարացնելու իրենց առ իս ունեցած վստահութիւնը :

Մնամ խորին յարդանօք

Զերումդ Գերապատուութեան
6 Մայիս 79 Խոնարհ ծառայ
Աղջազիւղ Ֆիդրան խուստիւան

Գերապատիւ Սուրբ Հայր
Երեկի թուականով առ իս շնորհ ըրած գրութիւննիդ ընկալայ , որով կը զեկուցանէք ինձ գիւղիս Մեծ . ընտրուզ կողմէն Ազգային ժողովոյ երես փոխան ընտրուիլս , և միանգամայն այս մասին իմ հաւանութիւնս կը խնդրէք ինէ :

Կը փութամ հազորդել Զեր Գերապատուութեան շնորհիւ իմ Մեծապատիւ ընտրուզ ունեցած շնորհակալութիւնս , որ համարում յայտնելով ինձ բարեհանել են պատուել զիս իրենց ընտրութիւնը մէջ բազմիւ այն վսեմ աթուին վրայ , յորում թէպէտ անարժան կը գատեմ զիս բայց պիտի ջանամ իմ տկար և փանաքի ծառայութիւնս մատուցանել իմ սիրելի Ազգիս :

Որուն մնամ միշտ անձնուէր
Օրթագիւղ 5 Մայիս 79 Խ. Պուեան

Գերապատիւ Սուրբ Հայր
Ստացայ Զեր Սրբութեան այս օրուան գրութիւնը , շնորհակալ եմ գիւղիս ազգայնոց կողմանէ ինձ տրուած վստահութեան քուէին համար , և հաճութեամբ կը նդունիմ ինձ յանձնուած երես փոխան ապաշտօնը , զոր ըստ իմ կարեաց խղճի մոօք կատարելու խոստմամբ :

Մնամ որդիական յարդանօք
Օրթագիւղ 5 Մայիս 79 Խոնարհ ծառայ
5 Մայիս 1879

Ա. ԽԱԽԱԳԱԶ . — Միջադիւղի տեղեկադիրն ինձ հասնելէ եւու բողոքագիր մ'ալ եկաւ , որոյ պատմէնը փոթացի դրկել ընտրուզական ժողովին , յորմէ սա բացատրութեան գիւն եկած է . դժբաղդարար բուն բողոքագիրը Պատրիարքարան մնացեր է այսօր . թէն մարդ զրկեցի բերելու , բայց տակաւին չեկաւ : Այսու հանդերձ բացատրութեան գրէն քիչ չատ կը հասկցուի բողոքագրին իմաստը :

Յիշեալ բացատրութեան գիրը կարգացաւ , որ է .

Գ. Գ. Պատրիարքարան Փոխանորդ
Սրբաշան Հայր :

Զեր Սրբազնութեան Մայիս 7 ամսաթուով նամակը ստացանք , յորում ներփակեալ Սարգիս Մանաւեան ստորագրութեամբ բողոքագրոց մը պատմէնը ընարուզական ժողովոյս ուշադրութեանը յանձնելով , փոթազ բացատրութիւն կը պահանջէր :

Հատ որում թաղիս մէջ , վերջին անգամ կատարուած երես փոխան համար կամ ընտրութիւնը , Ա. Վ. Պահմանագրութեան և Պատրիարքարական հրահանգին արամագրութեան բողորովին համաձայն կատարուած է , հետեւապէս յիշեալ ընտրութեան գէմ եղած բազորը բողորովին անգմէն է . վասն զի ինչպէս կերենայ ընտրութեանց արձանագրութիւններէն , թաղիս պատուարժան ժողովութեան կողմանէ որ և իցէ բողոքագիր մը չիներկացնալով ի զատ բերանացի պարզ դիտողութիւն մը իսկ եղած չէ ընտրութիւն ժողովոյս :

Գալով բողոքագրին վերջին պարբերութեան թէ տեղւոյս Ա. տենապետին հետ բանկցութեան մէջ են , բոլորովին հետի է ճշմարտութենէ , և խնդիրը շփոթութեան մէջ ճգելու նպատակու գրուած կերենայ : Ստոյդէ որ զիւղիս Թաղական խորհրդոյ առենապետ կանչած է բողոքագիրը ստորագրութ Սարգիս Մանաւեանը , բայց ոչ թէ երես փոխան նական ընտրութեան մասին հետը բանկցելու համար , այլ Թէրձէմանը ի. Փ. բարեհանգան ժողովութեան մէջ անցեալ շարժու տեսնուած անպատեէ նամակի մը հեղինակը ինքը ըլլալը իմացած ըլլալը , յիշեալ գրութեան թէ ոճոյն և թէ պարունակութեան ասօրինաւորութիւնը իրեն ծանուցանելով , զինքը բարեկամարար յանդիմանելու համար :

Սարգիս Մանաւեան Ա. տենապետին տուած բացատրութիւններէն համար կամողուելով թէ սըսալ քայլ մը առած է , թէ ինք և թէ իւր համախոհները իրենց բողորոյ նիւթ ըրած ինդու :

րոց մասին Թաղական խորհրդոյ դիման չըլլալնուն համար , առաջտրկեր է ներկայացնել Ա. տենապետին իր ընկերներէն մէկ քանին , որպէս զի նորա ալ իրեն նման համողուին և ետ կենան այս անաեղի իրաւանց բոնարարութեան դաշտավարէն . որն որ գաւովթ մը չուրի մէջ փոթորիկ յարուցանելու աշխատելէն իրատ ուրիշ բանի մը չծառայեր :

Սրդ՝ նկատելով որ ընտրութիւնք ամենայն օրինաւորութեամբ կատարուած են , և եթէ գտնուած են այնպիսի անձինք որք 75 դրւ տարեկան տուրք տուած կամ տալու յօժարամիտ ըլլալով չեն մասնակցած քուէարկութեանց , յանցանքը մի միայն իրենցն է ժամանակին Ա. ստրոդական ժողովով ընտրութեան իրաւունքնին պահանջուծ չըլլալուն համար , ինչու կը արածագրէ Ա. ստրոդապրական հրահանգը :

Ուստի ինչպէս կերենայ եղելութեան ճշգրիտ պատամութենմէն , բողորարկուաց տեղւոյս Ա. տենապետին հետ բանակցելու խնդիրը , որ ըստ ինքենուն թագական գործոց նկատմամբ ըրած զանազան դիտողութիւննուն միայն կը պատուի աղքանագրութեան գործուած կամ աղքանագրութեան ժողովութիւններէն կը ինդիքէ :

Որով մնամք Զերդ Գերապատուութեան Նուիրական ծառայք
Ի դիմաց Ընտրողական ժողովոյս
Վ. Ա. Կամագահի

Ահակ Քնից . Տ. Արգսեան
Փ. Ա. տենապետիր Ա. տենապետ
Մ. Կոտորիչ Գաղամհան
Օրթագիւղ

8 Մայիս 1879

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Լաեցիք Ընտր. Ժողովին պատասխանը . կրկին կերաշխաւորէ կատարուած ընտրութեան օրինաւորութիւնը . եթէ դիտողութիւնն ունեցող կոյ թէ այս բար-

դորյ մասին և թէ՛ Քօլօքան էֆէնտի մասին՝ որ յանձնառութեան գիր չունի, կրնայ խօսք առնուլ :

ՍԵԽԱՆ ՓԱՇԱ. — Թէոր [Ընտր. Ժողովին մէկը ներկոյ է հոս, արդեօք շկրնար տեղեկութիւն տալ մէզ թէ ի՞նչ նիւթի վրայ է բողոք :

Տ. ՍՀԿ. ՔՀ. Միջադիւղի. — Բաղորարկութիւն առնուլ, մինչդեռ հիմա ժամանակն անցած է : Ըստ թէ տեղեկութիւն չունէին . հարցուցի՝ միթէ եկեղեցի չգացի՞ք այդ 6—7 տառըց մէջ . ոչ լսին, նորէն հարցուցի՝ միթէ լրազրաց մէջ հրատարակեալ ծանոցովն ալ չկարգացի՞ք . լրագրոց մէջ ծանոցովն չկար, ըստու, ոչ նամակաւ հրաւէր եղած էր ընտրողաց : Ըստ իրեն, ձեր բողոքին հրամական կէտն է այդ, որոյ համար ալ իրաւունք մը չեմ տեսներ ձեր ձեռքք . վասն զի անկարեւի է որ փոքր գիւղի մը մէջ և 6—7 տառըց միջոցի մէջ բնաւ տեղեկութիւն չունենար եղածներուն վրայ, մանաւանդ թէ արդէն բոլոր լրազիրը հրատարակած էին թէ Մի ջագիւղի երեափոխանսկան ընտրութիւնը նորոգ սիթի կատարուին, վասն զի տասնամեայ մինչեւ քու էհամարի առատուն, եկողներուն օրինաւոր դիտողութիւններն ընդունուելով ըստ այնու կատարուեցաւ գործողութիւնը :

Ա.Յ. Բաղոքագիրը մասնաւոր է մէկ անձի մը կողմէ տրուած, Ապրդիս Մանաւեան ստորագրութեամբ, և մէջը հիմ շկայ :

ՓԱԽԱՉԵԱՆ Ս. ԷՖ. — Ա.Յ. ընտրութեան վրոց մէկ երկու Միջադիւղի ընտրողներ տեսան զիա . և այս առաւոտ նոյն իսկ Ապրդիս էֆ. Մանաւեան տեպուեցաւ ինձ հետ և իր ստորագրութեամբ տուած բողոքագրին պատճենների ինձի ցուցուց . հարկաւ նորատակ ունէր կանխաւ իմկարծիքս գիտնալ իւր բողոքին վրայ ինձ կարծիքին բնակին մէջ : Ես կարդի իւր բողոքը կարեռութեան հիմ մը չունի . երբ ընտրողաց ցանկն 8 օր ի տես հասարակութեան կը զբուի եկեղեցւոց բակին մէջ, դիտողութիւն մ'ունեցողը պարտի երթաւ ընել այն 8 տառըց մէջ . բայց 8 օր եկեղեցի չգացող անձին ի՞նչ կրնանք ըսել :

Համար անձին ինձի ցուցուց . համար ալ հարցուցի Մանաւեան էֆէնտին թէ դիտողութիւն մ'ունի՞ :

Չափ էր բողոքագրին հետ մէկտեղ մասնակտութիւն բարեւութեան հիմ էր մասուցանել ժողովին . բայց կերեւի թէ չեն բերեր հանրագիրը, որ այժմ դիտանին վրայ չէ : Ես կարդի ինձի ցուցուց բողոքագրը կրկու դիտարակի է երկու կտարական անձինք են : Ուստի իմ կարծիքս է վաւերացնել այս ընտրութիւնը :

ՓԱԽԱՄԱՃԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Կը ձայնակցիմ Փախազեան էֆէնտիին :

Տ. ՍԱՀԱԿ. ՔՀԱՅ. — Դաստավարատեալ բառ մ'ալ ըսիք, որպէս թէ դաստավարատեալ

իմ կարծիքս հարցուց, ըսի իրեն թէ ի՞նչո՞ւ ընտրողաց ցանկն ի տես կախուած միջոցին չըրիք այդ դիտողութիւնը, զոր իրաւունք ունէիք ընելու և Ընտրութիւն տուեալ առնուլ :

անձ մը քուէ տուեր է . արդեօք ով ըլլալն իմացա՞ք :

ՓԱԽԱՉԵԱՆ Ս. Է. — Ով ըլլալը չիմացայ, բայց ըսի իրենց թէ ով որ ալ ըլլալ, քանի որ քուէ չտալու դատադարաւած չէ ազգացին ատեանէ մը, կրնայ քուէ տալ . մանաւանդ թէ բանի որ քուէ համարի գործողութենէն յառաջ այդ մասին դիտողութիւն չէք ըրած, այժմ իրաւունք չունիք բողոքելու : Ինձ այնպէս երեցու թէ Մանաւեան էֆէնտին հանգուեցաւ իմ դիտողութեանցու, և թերեւս այդ պատճառու նոր բողոք և հանրազիր ըլլատուցին այսօր :

Տ. ՍԱՀԱԿ. ՔՀԱՅ. — Իմ դիտցածս այդ անձը, զոր կահնարկեն, իր դաստավարատութեան պայմանագաւամը լրացուցած է . քուէ արկութեան կրնայ մասնակցիլ :

Դիտողութիւնը վերջանալով, Ա.Յ. սիթի էֆէնտին ժիշտափերի ընտրելոց յանձնակազմը կուզարկեմք ընտրելոց յանձնակազմը և կը խնդրեմք ընդունիլ մեր խորին յարգանքները :

Ներփակեալ կուզարկեմք ընտրելոց յանձնակազմը կամացական էամբիջամարէս բառէհամար կատարուելով 169 ընտրողներէն միայն 75ի մասնակցութեամբ, ամենաբացարձակ առաջնարկեցաւ :

Ըստ այսմ Ապրիլ 22 կիրակի օր ժամը 1 էն մինչեւ 4 քուէ արկութիւն և անմիջապէս բուէհամար կատարուելով 169 ընտրողներէն միայն 75ի մասնակցութեամբ, ամենաբացարձակ առաջնարկեցաւ :

Ա. ԵԿԻՒ էֆ. Կիրտաղեան վաճառական Յարութիւն » Մէրեէմ-Գուլի գրադիրութեան պահմանագրական հանգամանքները լիովին կը վայելին :

Ներփակեալ կուզարկեմք ընտրելոց յանձնակազմը կուզարկեմք ընդունիլ մեր խորին յարգանքները :

Նախագահ Ընտր. : Ժողովոյ Պուդիս քննի. Պոեդիանիունական

Փ. Ա. անհաղպիր Ա. տեսնապետ
Գ. կ. Թարաքնեան կ. Յովանափեան
5 Մայիս 1879
ի Մայր Եկեղեցի

Բնարկուց յանձնառողբերը
Արժանապատիւ նախագահ Ընտրողական ժողովոյ Գումգափուի, և Դրսի և կէտիկ բաշայի Միացեալ թաղից.

Ընտրողական ժողովոյդ ապրիլ 22 թուագրեալ գրութիւնն ստացած եմ, որով զիս կը տեղեկացնէք որ Դումգափուի և Գումգափուի գրահի, և կէտիկ բաշայի միացեալ թաղից կողմանէ ազգային երեսփոխան ընտրուած եմ. շընորհակալ եմ մեծարոյ ընտրողը ազգայնոց որ իրենց քուէներովը պատուած են զիս, և ներկայ գրութեամբ կը յայտնեմ որ խոնարհ ծառայութիւնս ազգէն չըխնայելու յանձնառու եմ:

Մնամ խորին յարգանօք
30 Ապրիլ 1879 Ա. Եկեղեցի կիրտաղեան

Արժանապատիւ Նախագահ Հայր
Ընտրողական ժողովոյն Մայր-Եկեղեցի ,
Գում-Գափուի-Դուրս և Կէտիկ - փաշա
Միացեալ թաղից .

Հայրաշնորհ Տէր .

Այն ինչ երեսփոխանաց Գ. վիճակի
փոփոխումն առիթ կընծայէր ինձ ար-
ժանաւորագունի մը թողուլ իմ երես-
փոխանական աթոռն որով պատուած էր
զիս Ազգն թնն տարիէ ի վեր , Զեր ապրիլ
22 թուագրեալ գրութեամբ կը ծանու-
ցանէք ինձ թէ՛ այս անգամ Մայր-Եկե-
ղեցւոյ , Գում-Գափույի-Դուրս և Կէտիկ-
փաշայի միացեալ թաղերն ի նոյն պաշ-
տօն կը կոչեն զիս .

Բուռն բաղանացս ու անկեղծ ջանիցս
հակառակ , անբաւական գտանելով սի-
րելի աղդիս պիտոյից համեմատութեամբ
արդիւնաւորել իմ նախորդ պաշտօնավա-
րութիւնն , ես ազատ կը համարէի զիս
այլ եւս այդ խղճի բեռէն . Ուստի բա-
ւական օրեր վարանեցայ Զեր գրութեան
պատասխանելու , և խորհեցայ .

Իսկ արդ կը յայտարարեմ որ , երբ
Ազգային ժողովն իմ ընտրութիւնը վաւե-
րացնէ , մանկութեանս օրրանն եղող
թաղերուն առ իս ըրած պատիւը սիրով
պիտի ընդունիմ , ոչ թէ իմ չափահա-
սութեան վերայ դրած յոյսերնին պա-
կելու յանձնապաստանութեամբ , այլ
պարզապէս Ազգիս ծառայելու յօժարա-
մբութեան փորձ մը տուած լինելու ա-
կընկալութեամբ .

Հանցէ՛ք ընդունիլ . Հայրաշնորհ Տէր ,
յարդարիր զգացմանցս հաւաստին , և
մատուցանել իմ սրտաբուղիս չնորհակա-
լիքն առ Մեծապատիւ ընտրողս իմ :
3 Մայիս 1879 Յ. Պէրեմանի
Հալաթիա

Թիսողութիւն ընող չըլլուզվ , Ատենա-
պէտ էֆէնտի անմիջապէս բուէի դրաւ Մայր
Եկեղեցւոյ և միացեալ թաղից ընտրական տե-
ղեկագիրը , զոր ժողովը Ընդունեթ և զա-
ւերացուց միաձայնութեամբ :

Հետեւապէտ Ատենապէտ էֆէնտի երես-
փոխան ՀՌՉԱԿԵՑ :

Յարութիւն էֆէնտի Մէրեէմ-Գուուի
Աւետիս » Կիրտուղեան

Յ.

Խասցիւղի տեղեկագիր

Գեր. Սրբազն Հայր

Խասցիւղի 6 երեսփոխաններէն 3 հրա-
ժարելոց տեղ ուրիշ նոր 3 երեսփոխանաց
ընտրութեան համար Զերդ Սրբազնութեան
կողմանէ 383 համարաւ և 5 Ապրիլ 1879
թուականու զրկուած հրամանագրին և ընտ-
րական հրահանգացը համեմատու Ընդունու-
թիւնու գագաղուելով , հարկ եղած ընտրուզաց և ե-
ռապատիկ ընտրելեաց ցանկերն սրտորատելէն
ի տես հասարակութեան զրուելէն և լրագրաց
մէջ ծանուցմամբ հրամարակուելէն վերջը ,
առաջին քուէտրկութիւնը կատարեց ի 29 Ապ-
րիլ Ա. Ստեփաննոս Եկեղեցւոյ մէջ ի ներ-
կայութեան յատուկ քննչաց և ժողովրդեան .
ընդ ամենը 46 քուէտրկու ընտրողը մամակ-
ցած էին քուէտրկութեան , 36ը անձամբ և 10ը
նումակաւ : Քուէհամարը կատարուելով առանց
ուեէ դիտութեան , բացարձակ առաւելութիւն
ստացաւ հետեւեալ մի անձն

Մէծ. Տօրթօր Միհրան էֆէնտի Արծու-
նի 30 քուէիւ :

Մնացեալ երկու երեսփոխանաց համար
առ համեմատական քուէտրկութիւն կատարուե-
լով հետեւեալ կիւրակէ օրը ի 6 Մայիսի , ա-
ռաւելագոյն քուէ ստացուղներէն կրկնակի թու-
ով ընարեւեաց վրայ , ըստ օրինի , այն համե-
մատական երկրորդ քուէտրկութեան առ մաս-
նակից գտնուեցան ընդ ամենը 50 քուէտր-
կուք 38 անձամբ և 12ը նամակաւ : Քուէհա-
մարը կատարուելով առանց որ և է դիտողու-

թեան , բացարձակ առաւելութիւն ստացան՝
Մէծ. Գալվաքնեան Սարգիս էֆ. 32 քուէ

* Ալուագեան Աթանագինէ » 26 »
Հետեւարոր հետեւեալ երեք անձինքն՝

Մէծ. Տօրթօր Միհրան էֆ. Արծունի
Սարգիս » Գալվաքնեան
» Աթանագինէ » Ալուագեան

Ըստ օրինի և ըստ արամադղութեան ընտ-
րական հրահանգի Ազգ. Երեսփոխան ընտրութեան
ած և համար հիւննին ու հաւանութիւննին ալ-
մի առ մի կանխաւ գրաւոր կերպիւ առնուած
ըւլալն տեղեկագրելով հանդերձ զանոնք և ս-
ներփակեալ Զերդ Սրբազնութեան կը յդեմք
ի դիտութիւն և ի պարտ ու պատշաճ տնօրէ-
նութիւն :

Ընտրող. ժողովոյ
Նախագահ

Գրիգոր իպս. Տ. Պօղոսեան
Ատենապէտ Ատենապէտ
Պ. Պամենան Պարզիս Գալվաքնեան

8 Մայիս 1879

Խասցիւղի

Ընդունուց յանձնապարերը

Աստուածաշնորհ Սրբազն Հայր,

Զեր Սրբազնութեան Մայիս 8 ը գըր-
եալ արժանայարգ նամակը ընկալայ , յո-
րում կը ծանուցանէք Խասցիւղի ժողով-
վը կողմանէն Ազգային երեսփոխան
ըտրուած ըլլալո :

Մեր գիւղի ժողովրդոց ընարութիւնը
յարդելու համար և ՚ի սէր հայրենասի-
րութեան ընդունիլս կը ծանուցանէմ .

Սրբազն Հայրապետական

8 Մայիս 1879 Զեր խոնարհ ծառայ
Խասցիւղի

Պ. Պամենանի թեղեկացիր

Գերազարատիւ Պատրիարքական Փոխանորդ
Սրբազն Հայր ,

Թաղիս մէկ հրաժարեալ երեսփոխանին
տեղ՝ ձեր Սրբազնութեան հրահանգին համե-
մատ և ըստ արամադղութեան Ազգ. Սահմա-
նաղութեան , ընտրողական ժողով կաղմելով
քուէտրկութեան ձեռնարկեցինք Ապրիլ 22 գիւ-
րակէ օր , թաղիս 89 ընտրողներէն միայն 23,

Կողմանէ Սղգ. Երեսփոխան ընտրուած
Լինելս :

Այս ընտրութեան համար խորին շը-
նորհակալութիւնս յայտնելով հանդերձ
յիշեալ ազդ ասիրական պաշտօնն ստանձ-
նելու հաւանութիւնս ներկայիւս կը ծա-
նուցանեմ :

Մնամ Զերդ Սրբազնութեան

8 Մայիս 1879 Խոնարհ ծառայ

Խասցիւղի Պ. Գալվաքնեան

Գեր. Սրբազն Հայր .

Գիւղիս արգոյ հասարակութեան
առ իս ցոյց տուած համարման համար
շնորհակալիքս յայտնելով երեսփոխանա-
կան ընտրութիւնս կընդունիմ ի սէր Ազ-
գիս . Զերումդ Սրբազնութեան

7 մայիս 1879 Խ. Եր.

Խասցիւղի Արանագինէ կ. Արապեան

6 .

Պարագէռմիւկի տեղեկացիր

Գերազարատիւ Պատրիարքական

Սրբազն Հայր ,

Յովհաննէս էֆէնտի Ամշակունի բուէ 48
 Պօղոս » Կէպէլեան » 20
 Յահոր » Ֆրէնկեան » 3
 Հետեւողէս բացարձակ տուաւելութեամբ
 բուէից Արշակունի Յովհաննէս էֆէնտին մի-
 այեալ թաղից երեսփոխան ընտրուելով, և
 նորա հաճութեան գիրն ալ ստանալով, ներկայ
 տեղեկագիրս մասուցանել կը հրաւիրեմ:

Նախագահ Ընտրու ժողովոյ
 կորին վրդուտ. Խնձուն
 Դիւն Ընտրու ժողովոյ Հիանրու
 Ա. տենապալիր Ա. տենապես
 Թողման Փափաղնան Տիզրան Փիորքնան
 Դիւն Ընտրու ժողովոյ Պօյամի դի դի
 Ա. տենապալիր Ա. տենապես
 Ցով. Պազիրկնաննան Փ. Կէլիլնան

Ծնորելոյն յաձնառագիրը

Արժանապատիւ Հայր:

Ստացայ Զեր մի պատուական
 գրութիւնն՝ որով կը ծանուցանէիք իմ
 Ռ. Հիսար և Պօյամի գիւղի միացեալ
 թաղերու ազգայնոց կողմանէ երեսփո-
 խան ընտրուիլս և առ այս կը փափաքիք
 որ իմ հաճութիւնս տամ գրաւորապէս,
 Քանի որ յիշեալ միացեալ թաղի ազգա-
 յինք պատուած են զիս իրենց երեսփո-
 խանն ընտրելով և սովու նոր առիթ
 մալ կ'ընծայեն ինձ մատուցանել իմ
 ծառայութիւններս Հայուն, կը մնայ արդեօք տե-
 ղեկութիւն տալ մեզ այս ընտրութեան մասին,

Եթէ շիրնոյ տալ, և բաւական շփառուի այս
 տեղեկագիրը, ժողովը կը պարտաւորի նա-
 խաքնութեան յղել:

Տ. ՆԵՐՍԻՍ ՎՐՈՊ. — Փաշային դիտողու-
 թիւնը շատ իրաւացի է. արդարեւ Պօյամի գիւղ
 չգտնուիր այնքան ընտրող՝ որ կարող ըլլան 75
 դրի երեսփոխանական տուրքը վճարելու. և
 ես՝ որ ընտրութեան միջոցին հոն ներկայ չի,
 այլ Բերայ կը գտնուէի, վերջէն ստուգեցի որ
 դիտողութեան արժանի քանի մը թերութիւն-
 ներ կան. նախ ընտրելոյն տարիքը անբաւա-
 կան է. երեսուն տարին լրացուցած չըլլալը
 գիտնալով Բերայի ընտրող. ժողովը ետ կեցաւ
 զայն իր Մահանակին մէջ ընտրելի ներկացացը-
 նելք:

ՍՏԵՓԱՆ ՓԱԾԱ — Ատկէ առաջ կար-
 դացուած տեղեկագրերուն մէջ տեսանք որ
 մեծամեծ թաղեր 120-150 երեսփոխանական
 ընտրող ունեցել են, ի՞նչուեա կարելի է որ
 Հիսոր և Պօյամի գիւղ 116 ընտրող գտնափ,
 ընտրող՝ որ կարող լինի 75 դր. տուրեկան

տուրք վճարել ազգին, մինչդեռ այդ երկու
 թաղին բնակիչք բատ մեծի մասին արհետու-
 որ և աղքատ անձինք են: Ուստի այս մա-
 սին Ժաղովոյ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Է. Ֆ. — Վարչութեան պաշ-
 տօնն է ընտրութեան և ընտրելոյն օրինաւո-
 րութիւնը քննել ըստ ներքին կանոնադրու-
 թեան ժողովոյ. քանի որ Վարչութիւնն ա-
 պահոված է ընտրութեան օրինաւորութիւնը
 մեզ կ'մնայ ընդունիլ և վաւերացնել: Գալով
 տուրքի խնդրոյն, Վարչութիւնը ընտրողաց
 ցանկը կուզէ Թաղ. Խորհրդէն և ըստ այնմ
 տուրքերը կը ստուգանջէ:

ԱՏԵՓԱՆ ՓԱԾԱ — Ասաւ է այդ. Վար-
 չութիւնը չկրնար կատարուած ընտրութեան
 օրինաւորութեան կէտերուն քննութեանը մըտ-
 նել. անոր պարտաւորութիւնն է ընտրելոյն
 սահմանադրական հանգամանքը միայն տու-
 գել. այսինքն թէ ընտրեալն արդեօք Օաման-
 եան հարուստակ է թէ ոչ, ընտրելութեան ի-
 րաւունքին դրկուած է թէ ոչ, և թէ 30 տա-
 րիքը լրացուցած է թէ ոչ: Խակ իմ ըսածա-
 որ ընտրողական գործողութեանց հանգամա-
 նացը կը վերաբերի, այս ժողովին անկ է ըս-
 տուգել: Կարծեմ թէ Ներսէս Հայր տուրքը
 Պօյամի գիւղ կը բնակի, կրնայ արդեօք տե-
 ղեկութիւն տալ մեզ այս ընտրութեան մասին,
 եթէ շիրնոյ տալ, և բաւական շփառուի այս
 տեղեկագիրը, ժողովը կը պարտաւորի նա-
 խաքնութեան յղել:

Տ. ՆԵՐՆԻՍ ՎՐՈՊ. — Փաշային դիտողու-
 թիւնը շատ իրաւացի է. արդարեւ Պօյամի գիւղ
 չգտնուիր այնքան ընտրող՝ որ կարող ըլլան 75
 դրի երեսփոխանական տուրքը վճարելու. և
 ես՝ որ ընտրութեան միջոցին հոն ներկայ չի,
 այլ Բերայ կը գտնուէի, վերջէն ստուգեցի որ
 դիտողութեան արժանի քանի մը թերութիւն-
 ներ կան. նախ ընտրելոյն տարիքը անբաւա-
 կան է. երեսուն տարին լրացուցած չըլլալը
 գիտնալով Բերայի ընտրող. ժողովը ետ կեցաւ
 զայն իր Մահանակին մէջ ընտրելի ներկացացը-
 նելք:

ԵՐԿՐՈՊ 23 դր. տուրք վճարողներն ու
 մասնակցերն են բուէարկութեան. երկրորդ՝ բուէ-
 արկուած մէջ գտնուած է այնալիս անձ՝ որ
 Օսմաննեան հպատակ չէ և քուէ տուած է:

Չորրորդ և վերջապէս՝ այնալիս անձ կոյ
 որ երկու թաղի ու քուէ տուած է, թէ Բե-
 րոցի և թէ Պօյամի գիւղի մէջ:

ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ Կ. Է. Ֆ. — Ներսէս Հայր
 սուրբ չուրիս մէջ բերու. երկքը կատա-
 րելապէս իրաւացի կրման ըլլալ, բայց տուրքի
 մասին ըրած գիտողութիւնը թէ և կերպիւ մը
 իրաւացի, սակայն մինչև հմատ տեսնուած օ-
 րինակներով կրմայ մեկնութիւն վերցնել. զի
 ոչ թէ միայն 75 դր. այլ մինչև 25 դր. տուրք
 վճարողներն ալ կանցնին երեսփոխանական ընտ-
 րողաց ցանկին մէջ. ինչպէս որ ասկէ երկու
 տուրքի առաջ ալ այնալիս կատարուած էին ե-
 րեսփոխանական ընտրութիւնները, և երր գա-
 ւերացման պահուն այս ժողովին մէջ գիտողու-
 թիւններ եղան, մանաւ անդ որ թաղեցւոց կող-
 մէ բողոքներ ալ եկած էին, ըստ եղաւ թէ պէտք
 չէ խոսնելայս տուրքի խնդիրը, այլ զոյ պա-
 հել պէտք է. և այսպէս թերի կերպով կատար-
 ուած ընտրութիւնք այն տուեն վաւերացան, Ժո-
 ղովէս: Ես լու կը յիշեմ որ նոյն խակ Պէշիրթա-
 շի մէջ այն միջոցին 25 դր. տուրք վճարողներն
 ալ երեսփոխանական ընտրողաց ցանկին մէջ ան-
 ցուցին: Կեղզարացնեմ թէ պէտք չէ այս կէ-
 տըն այս անգամ ալխառնել, ինչպէս ասկէ ա-
 ռաջ խառնել շուկանել և առաջ տուրքի թա-
 զութիւնն անհամեմատ կերպով ուելցեր է, ուս-
 տի պէտք է բացարութիւն ուղարկել այս մասին,
 մանաւանդ որ ուրիշ քանի մը պահաս կէտեր ալ
 յիշուեցան: Կառաջարկեմ որ տանց ամենց
 նախապննութեան յանձնուի:

Ա. ՓԱՓԱԶԱՆ Ս. Է. Ֆ. — Ես կառաջարկեմ որ
 ինչպէս սպահ մ'առաջ Խամիլիստորի և ուրիշ թա-
 զերու համար այս կէտին մէջ ներողամտու-
 թեամբ վարուեցանք, նոյն ոգւովնակ այս թա-
 զին համար վարուինք: 75 դրը երեսփոխանա-
 կան ընտրողութեան հիմ բանելու խնդիրն արդէն
 ծանր է. մեր երեսփոխան մը չկայ որ սրաին մէջ
 մէջ տառելութիւն չզգոյ այդ յօդուածը Սահ-
 մանակցութեան մէջ գնող օտարին զէմ. անոր
 յիշատակն անգամ շար:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Է. Ֆ. — Այս յիշատակութիւնն
 անգամ շար է:

ՓԱՓԱԶԱՆ Ս. Է. Ֆ. — (Պարտնակերով)
 Զերոբերը կապելու կը չկանգելու համար-
 դրուած է այդ յօդուածն. ուստի մեր ներողա-
 մտութիւնը նաև այս ընտրութեան մէջ ալ ցոյց

տեղեկագիրները բերաւ հանգերծ իւր դիտողա-
 զրով, ըստն այն տուեն իրեն թէ ունիք Պատ-
 րիսրարանի մէջ ընտրողաց սրաշտանական ցանկ
 մը, յորմէ կարեւ լինի լինի ստուգելութէ կոտն ար-

ուու ընտրութեան գործադրիր յանձնա-
 ժառ անձերէն միայն քուէ տունուին: Թէ և եր-
 բեմ զանազան սափական պարագաներու
 արգիլման ներփե զանցաւութիւններ եղած են,
 բայց ըստ որում ափրող օրէնք եղած է, մեր
 պէտք է հակենք օրինաց մշկութագրութեանը:

1863 ի ընտրութեանց գործադրիր յանձնա-
 ժառ գումարի ատենապեսն էի. այն թաղին հետ
 բազգատամամբ որ այսօր 446 ընտրող կը ցուցնէ,
 Այսր եկեղեցւոց թաղը 1000 ընտրող պէտք է
 ունենաց ։ Պատենք մէնք որ այս վերջին թաղի
 կարողութիւնն այսօր նուազուած է, անոր հետ
 բազգատամամբ Հիանրի պիտի կարո-
 ղութիւնն ալ նուազած ըլլալու է. բայց ընդհա-
 կառանին կը տեսնենք որ այս զիւղերուն կարո-
 ղութիւնն անհամեմատ կերպով ուելցեր է, ուս-
 տի պէտք է բացարութիւն ուղարկել այս մասին,
 մանաւանդ որ ուրիշ քանի մը պահաս կէտեր ալ
 յիշուեցան: Կառաջարկեմ որ տանց ամենց
 անական նախապննութեան յանձնուին մէջ ան-
 ցուցին:

ՓԱՓԱԶԱՆ Ս. Է. Ֆ. — Ես կառաջարկեմ որ
 ինչպէս սպահ մ'առաջ Խամիլիստորի և ուրիշ թա-
 զերու համար այս կէտին մէջ ներողամտու-
 թեամբ վարուեցանք, նոյն ոգւովնակ այս թա-
 զին համար վարուինք: 75 դրը երեսփոխանա-
 կան ընտրողութեան հիմ բանելու խնդիրն արդէն
 ծանր է. մեր երեսփոխան մը չկայ որ սրաին մէջ
 մէջ տառելութիւն չզգոյ այդ յօդուածը Սահ-
 մանակցութեան մէջ գնող օտարին զէմ. անոր
 յիշ

տամբ այս անգամ, և յանուն Հայութեան շահ-
չուն կառաջարկեմ զայս :

Խալ ընտրելոյն տարիի կէտին գալով, քա-
նի որ Արքութիւնը խնդիր չյարուցանէր, քանի
որ նոյն ինքն Արքութիւնն էր որ երր ասկէ տ-
ռաջ նոյն անձը Համբինէն երեսփառան ընտրուե-
ցաւ, տարիին անրաւարան է ըստ և հիշա բան
մը չըսկը այդ մասին, մեր պէտք է ընդունիմք
առանց դիտողութեան, և սկսինք վայելել նո-
րահաս երիտասարդութեան գործակցութիւնը :

Տ. ՆԵՐՍԻՍ ՎԱՐԴ. — Խօսք կուղեմ :

Հայներ . — Քուէ՛, քուէ՛ :

Քաւէի ձայները հետզետէ շատնալով. Ա-
տենապետ էֆէնտին պարտաւորեցաւ վիճարո-
ւութեան փակումը քուէի դնել :

Ժողովն 9 քուէի դէմ՝ 16 բուէով վիճարու-
նութեան փակումն ընդունեց :

ՄԵՐԵԿՄ-ԳՈՒԼԻ Յ. ԷՖ. — (Կանոնական
դիտողութեան համար խօսք առնելով) Ընտրու-
թեան օրինական կէտերու վրայ բացուած վի-
ճարտնութիւն մը փակեցինք և հիմա ընտրու-
թիւն մը պիտի վաւերացնենք : Այնպիսի կէ-
տեր կան այս ընտրութեան մէջ, որնց համար
թերեւ՝ ինչպէս Փափազեան էֆէնտի կառա-
ջարկէ, ներողամտութեամբ վարուելու կողմն
ըլլանք և կարեւորութիւն չտանք . բայց անդին
ուրիշ կէտեր տլկան՝ որ կարեւութիւն ունին : Երբ
Ներսէս հայր սուրբ իրրեւ Պոյանի զիւղի բնակիչ
կելնէ կըսէ թէ օտար տէրութեան հպատակներ
քուէի մասնակցեր են և թէ քուէարկուաց մին
երկու թաղի ալ քուէ տուեր է, այս կէտերը չեն
կրնար մութի մէջ մնալ, վասն զի օրինական
կարեւոր կէտեր են և պէտք է քննուին հասկցուե-
լու համար թէ ինչ դիտման կը վերաբերին ա-
տանք . և եթէ Ներսէս հայր սուրբ իրր ամբաս-
տանութիւն մէջ կը բերէ զատնք և ետ չառներ,
իրաւ է որ մեք այս ընտրութիւնը վաւերացնե-
լով Արշակունի էֆէնտի պէս ընկեր մը սիսի
ունենանք, որ ամենուս սիրած անձն է, աս-
կայն ասով ապագային գէշ օրինակ մը տուած

կըլլանք : Ուստի այս որարագոյն՝ որ բաւարան
ծանրակշութիւն ունի, յիշեցնելով կառաջար-
կեմ որ զիւանը բարեկամի նախ հրաւիրել Ներ-
սէս հայր սուրբն՝ որ եթէ կարելի է ետ առնու-
իր այն ամբաստանութիւնը :

[Խօսիլ ազգիներու ձայներ]

Ատենապետ էֆէնտի ձայները լուցնելով
և յայտարարելով որ այլ ևս Ժողովն կը մը-
նոյ Հիանարի և Պոյանի զիւղի ընտրութեան
օրինաւոր ըլլալու կամ շըլլալու մասին իր
կամքն արտասանել, բուէի հնթարկեց սոյն
ընտրութիւնը :

Անմիջապէս 13 ձեռք ամբարձան ընտ-
րութիւնն իրր օրինաւոր ընդունող :

ԱՏԵՓԱՆ ՓԱՇԱ — [Կանոնական դիտողու-
թեան համար խօսք առնելով] Կանոնադրու-
թիւնը կըսէ որ այն տեղեկագիրն՝ որուն վրայ
կամած կայ, պէտք է նախաքննութեան յլուի:

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Է.Ֆ. — Կանոնը կըսէ
նաև որ քուէարկութեան փարձին ու հակա-
փորձին մէջ ոչ որ իրաւանք ունի խօսելու, և
քուէարկութիւնն սկսելէ ետեւ պէտք է հա-
ճարտնութիւն մը փակեցինք և հիմա ընտրու-
թիւն մը պիտի վաւերացնենք : Այնպիսի կէ-

տեր կան այս ընտրութեան մէջ, որնց համար
թերեւ՝ ինչպէս Փափազեան էֆէնտի կառա-
ջարկէ, ներողամտութեամբ վարուելու կողմն
ըլլանք և կարեւորութիւն չտանք . բայց անդին
ուրիշ կէտեր տլկան՝ որ կարեւութիւն ունին : Երբ
Ներսէս հայր սուրբ իրրեւ Պոյանի զիւղի բնակիչ
կելնէ կըսէ թէ օտար տէրութեան հպատակներ
քուէի մասնակցեր են և թէ քուէարկուաց մին
երկու թաղի ալ քուէ տուեր է, այս կէտերը չեն
կրնար մութի մէջ մնալ, վասն զի օրինական
կարեւոր կէտեր են և պէտք է քննուին հասկցուե-
լու համար թէ ինչ դիտման կը վերաբերին ա-
տանք . և եթէ Ներսէս հայր սուրբ իրր ամբաս-
տանութիւն մէջ կը բերէ զատնք և ետ չառներ,

իրաւ է որ մեք այս ընտրութիւնը վաւերացնե-
լով Արշակունի էֆէնտի պէս ընկեր մը սիսի
ունենանք, որ ամենուս սիրած անձն է, աս-
կայն ասով ապագային գէշ օրինակ մը տուած

Ատենապետ էֆէնտի հակափորձ քուէար-
կութիւնն ալ ըրտ, ըսելով, ով որ նախա-
քննութիւնն կընդունի ձեռքը վեր վերցնելու
չնորհ ընէ :

19 ձեռք ամբարձան : Հետեւապէս ժո-
ղովն 13 քուէի դէմ՝ 19 քուէով նախաքննու-
թեան յլում ընդունեց :

9.

Կարենյ վիճակին ընտրական տեղեկագիրը

Գ.Կ. Ս. Եղանյ Դ. Բարիսուա :

Զեր Գերապատուութեան 398 թուահա-
մար 1879 ապրիլ 9 թուագրեալ պաշտօնա-
գիրը ստացաց . որով Կեդր. Երեսով. Ժողովը
մէջն պակսող վիճակին երեսփառանին տեղ
նոր երեսփառանին մը ընտրութիւնը և տեղե-
կագրութիւնը հրամայած էիր . ըստ հրամանի
Զերդ Սրբազնութեան ամսոյ 20ին իներկա-
յութեան մեծագոյն մասին վիճակիս Գաւա-
ռական Շնդհ. Ժողովը գումարելով բառ օրի-
նի գաղտնի քուէարկութեամբ և քուէից բա-
ցարձակ տուաւելութեամբ Մագսուտական Վահմ.

Սիմէն Պէջը վիճակիս կողմանէ Կեդր. Երես-
փառանական ժողովոց անդամ ընտրուեցաւ .
զոր ժամանացներվ Զերդ Գերապատուու-
թեան ի գիտութիւն և ի վաւերացումն ,

Մնամ աղօթակից
ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Կ-ՇԵՂ Ն.Ը.

Ի դիմոց Գաւառ. Շնդհ. Ժողովոյն Կարենյ
Ատենապէր Ատենապետ էֆէնտի
Պէրտիէ Խաչիկեան Համագանաց Պալլարեան
1879 ապրիլ 26

Ի Գիւանատան Գաւառական
Շնդհ. Ժողովոյն Կարենյ

Բնարերյն յանձնագիրը

Ամենապատիւ Սրբազն :

Կարենյ վիճակէն երեսփառան ընտ-
րուած ըլլալս, և յանձնառութիւնս գը-
րով հաղորդելու մասին 8 մայիս թուա-
կան հրամանագրերնիդ առիւ Գաւառացից
ազգայնոց և մահաւանդ Կարենյ պէտ
կարեւոր վիճակի մը ըստ կարի ծառա-
յութիւնն մը ընելու փափաքաւ սիրով
կընդունիմ յիշեալ վիճակին երեսփառա-
նութիւնը :

Միշտ Սրբազնութեանդ Խ. Ծ.
19 Մայիս 1879 Ա. Պաշտուական

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Է.Ֆ. — Ս. Ա. տեղեկա-
գրը թէրի է, Գաւառ. Ժողովը քանի՞ ան-
գամէ կը բաղկանաց և քանի՞ հոգի քուէար-
կութեան մասնակցներ են, նշանակուած չէ :

ՓԱՓԱՄԱՑԵԱՆ Մ. Է.Ֆ. — Երաւացի է .
այդ կարեւոր կէտք կը պակսի տեղեկագրին
մէջ :

Ուրիշ զիտողութիւն ընուշ չըլլալով, Կար-
են տեղեկագրիրը Փափազեան էֆէնտի դի-
տութեամբ հանդերձ քուէարկեց քուէի զիտուեցաւ .
Ժողովը 5 քուէի դէմ՝ 13 քուէով ընդունե-

ած Հնդկական Ատենապետ էֆէնտի
Սիմէն պէտ Մագսուտական :

Սոյն քուէարկութեան մէջ Փափազեան
Ս. է.ֆ. ձեռնապահ գումաւելով առաջարկեց որ
արձանագրուի :

ՏԵՂԵԿԱԳԻԲ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ

Կրրորդ վեճական դադարեալ և երկու հրամարներ
Եկեղեցական երեսփառանաց
Վահմանագրը Ատենապետ էֆէնտի
Ս.զգային ժողովոց

Երեսփառանական Պատկառելի ժողովոյն
որոշման և ինձ ըրտ յանձնառարարութեան հա-
մաձայն եկեղեցական երեսփառանաց վիճակար-
կութիւնն ըլլալով, թէ վիճակաւ դադարելոց
և թէ արդէն երկու հրաժարեցաւ տեղ նորե-
րուն ընտրութիւնն ըստ օրինի կատարուեցաւ,
որոյ տեղեկագրիրը կը ներկայէմ Ս.զգային պատ-
կառելի ժողովոյդ :

Ցատենի Ս.զգային Կանական ժողովոյ նա-
խառէս Եկեղեցական քանան երեսփառանաց
վիճակարկութիւնը կատարուեցաւ, որոյ ար-
դիւնքն է հետեւեալը .

Ա.ուալին վիճակ

1. Կարապետ Եպիսկոպոս Սերովիքեան
2. Ա.մրուսիս վարդապետ Ռուբենեան
3. Գ.էորդ քահանաց Ա.բծրունի
4. Արքատակէս » Մագսուտական
5. Գրիգոր Եպիսկոպոս Մինթանձեան
6. Մատթէոս » Իդմիրլեան

2եր Սրբազնութեան և Ազգիս անձնուէր	փոխան Հարց և Տեարց ընդունելու
6 Մայիս 1879 Յակոբ Վարդապետ	թեանը ։
Օրթագիւղ Աշոտ Փափազեան	Խոնարհ որդի Զեր
Գերապատիւ Սրբազան Հայր	Բ. Սրբազնութեան
Մայրաքաղաքիս Եկեղեցական դասուն	իշմասիս Վրդ. Ջիէ Ճեսն
ընտրութիւնը ծանուցանելով ինձ, ուզեր	
Էիք իմանալ իմ յօժարութիւն Երեսփո-	
խանական պաշտօնը ընդունելու մասին,	
Սրբազան Տէր, չնորհակալութեամբ	Գերապատիւ Սրբազան Տէր.
ընդունեցայ, այլ պարտաւոր եմ ծանու-	Զեր Սրբազնութեան ամսոյս 3 թուով
ցանել, որ ազգային առ ժումանակեայ	նամակն գեռ երէկ իրիկուն ընկալայ՝
պաշտօնով ի Կարին մեկնելու պատրաս-	տասն և հինգ օրեր մայրաքաղաքէս բա-
տուած եմ Զեր Սրբազնութեան հրամա-	ցակայ գտնուելուս պատճառաւ, որով
նաւ, ուստի չնորհ ըրէք՝ զիս ըստ օրի- <td>կը ծանուցանէիք Ազգային Երեսփոխա-</td>	կը ծանուցանէիք Ազգային Երեսփոխա-
նանապարհորդ նշանակել տալ:	նական Ժողովոյ վերստին անդամ ընտ-
Մնամ համբուրիւ սրբոյ աջոյդ	րութիւն :
1879 Մայիս 5 Վահան Վարդապետ	Շնորհակալութիւն յայտնելով այ-
ի Կ. Պոլիս Պարտիզակցի	ընտրութեան պատիւն քուէից բացար-
Գերապատիւ Սրբազան Հայր	ձակ առաւելութեամբ ինձ չնորհելու
Պատրիարքական փոխանորդ,	բարեհաճող Եկեղեցական Ս. Հարց, կը
Զեր Բ. Սրբազնութեան 3 մայիս ամ-	փութամ ծանուցանել ըստ հրահանդի
սութիւն և 344 թուահամար պաշտօնա-	Զեր Սրբազնութեան՝ որ յօժարակամ
գիրն ընդունեցի, որով կը հրաւիրէր	ընդունած եմ թէ և իմ արժանիքէս
զնուաստո ըստ ընտրութեան Եկեղեցա-	յոյժ բարձր կը նկատեմ զայդ պաշտօն :
կան Ս. Հարց և Եղբարց Երեսփոխանա-	Մնամ Գերապատիւ Սրբազնութեանդ
կան պատկառելի ժողովոյ անդամակցու-	9 Մայիս 1879 Խ. Ծ.
թեան պաշտօնին յօժարութիւնս գրով	ի Բերա Յովհ. Քնն. Վկրեան
յայտնել:	
Սրբազան Հայր, ըստ Եկեղեցական	Գերապատիւ Սրբազան Հայր
կոչման իմոյ և ուխտին, արդէն պար-	Զեր Գերապատուութիւնը բարեհա-
տաւորեալ լինելով Ս. Եկեղեցւոյս և Ազ-	ճեր էր հաղորդել մեզ Կ. Պոլսոյ Եկե-
գիս ծառայել, Երեսփոխանական պաշ-	ղեցական Հարց և Եղբարց մեր վրայ
տօնն ալ թէեւ իմ արժանիքէս վեր՝	յոյց տուած մեծ համակրութիւնը որով
պատրաստ եմ յօժարափոյթ սիրով ըն-	զմեզ իրենց ազատ քուէիւր Երեսփոխան
դունիլ, հպատակ կալով Եկեղեցական	ընտրած են Ազգ. Ժողովոյ, թէւ անձ.
Ս. Հարց ընտրական արդեանց և Երես-	նական տկարութիւնս և զրադմանցս շա-
	տութիւնը զիս անկարոզ կը լնեն արժա-
	նապէս լնուլ այն պարտիքը յոր կը կոչ-
	ուիմք, բայց պիտի ջանամք մերովսանն
	ի դ եւ չհանել այն Ս. Հարց մեզ ցոյ-

տուած վատահութիւնն ու համակրանքը.
Օրթաքէյ Որով Մնամ
6 Մայիս 79 Գեր. Սրբազնութ. Զերում
միշտ պատրաստակամի ժառայել
Ասհակ Ք. Տէր Արդգևան

Գերապատիւ Սրբազն Հայր
Պատրիարքական Փոխանորդ

Պատիւ ունեցաց Զեր Սրբազնութեան
առ իս ուղղեալ 3 մայիս ամսաթիւ և
341 համար Պաշտօնագիրն ստանալու,
որով կը ծանուցանէիք ինձ Ազգ. Երես-
փոխանական ժողովյ անդամ ընտրուած
լինելս, և կը հրաւիրէք զիս միանդա-
մայն առ այն ունեցած յանձնառու-
թիւնս յայտագրել Զեր Գերապատուու-
թեան :

Սրբազն Հայր՝ կը փութամ յոյտնել
իմ խորին չնորհակալութիւնս Եկեղեցա-
կան Ա. Հարց և Եղբարց որք ընտրած
են զիս Երեսփոխան իրենց վատահու-
թեամբը զիս պատուելով, և ներկայիւս
յայտարարել Սրբազնութեան Զերում
թէ՝ պատիւ, մանաւանդ թէ՝ պարտք
կը համարիմ ինձ սոյն ընտրութեան հը-
պատակիլ և ծառայել իմովսանն սիրելի
Ազգիս :

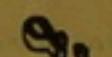
5 Մայիս 1879 Գերապատիւ Հայր
ի նորթաղ Սրբազնութեան ձերում
յիւսկիւտար Միշտյարդանոք
Խորէն Քահանայ Փէնիվանեան

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. ԷՅ. — Կը տեսնէք որ
195 Եկեղեցական քուէարկու գտնուելով ա-
մէնն ալ բուէի մասնակցեր են 75 դշ. տուր-
քէն աղաստ ըլլանուն համար. Եթէ 75 դշ. ի
կառը վերնոց, ամէն տեղ ընտրողները շատ
կըլլան :

Ուրիշ գիտողութիւն ընող չըլլալով, ե-
կեղեցական Երեսփոխանաց ընտրութեան տե-
ղեկագիրն ալ քուէի դրուեցաւ, և միաձայ-
նութեամբ Ընդունութեան ժողովէն :

Հետեւալէս Երեսփոխան ՀՌԶԱԿՈՒԵՑԱՆ
Տ. Վահան Վարդապետ Տ. Մինասեան
Տ. Յակոբ » Փափաղեան
Տ. Իգնատիոս » Եկեղեցան
Տ. Յովհաննէս Քէնյ. Մկրտչան
Տ. Սահակ » Տ. Սարգսեան
Տ. Խորէն » Փէնիվանեան
Նորընափր Եկեղեցական Երեսփոխաննե-
րէն, Իգնատիոս Վարդապետ Եկեղեցան, ուն-
կընդրաց մէջ գտնուելով, Նախագահ Սրբա-
զանի հրաւիրանոր անմիջապէս ներկայութեան
տումարն ստորագրեց և բազմեցաւ ի շարս Ե-
կեղեցական Երեսփոխանաց :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Յուսամ թէ նորըն-
տիր Երեսփոխանը ինչպէս իրենց ընդունելու-
թիւնը պաշտօնապէս յայտնած էին, ժողո-
վոյն օրերուն և ժամերուն անձամբ ներկայ
գտնուիլ նոյնալէս եւ կը բարեհաճին :

Կազմութիւն Մայր Դիւանի

Ա. Մտենապետ էֆէնտին Մայր դիւանի
ընտրութեան կարգն ըլլալը յայտարարելով:
Հրաւիրեց Երեսփոխաններն ի քուէարկութիւն,
Քուէամարի քննիչ ընտրուեցաւ պատասխանական
Տ. Խորէն Քահանայ Փէնիվանեան
Եղիշազար էֆէնտին Մկրտչան
Մինաս » Չօպանեան
Մինաս » Վափամանեան
Ա. Մտենապետի ընտրութեան քուէար-
կութիւնն և քուէամարը կտուարուելով, ար-
դիւնքն եղաւ :

Թիւ քուէարկուց 48
Գրիգոր էֆ. Օտեան Ա. Մտենապետ
Տէրպան » Եռուութեան Բ. »
Յարութիւն Մէրեէմգուլի Գ. »

Հետեւալէս Ա. Մտենապետ ԸՆՏՐ-
ՈՒԵՑԱՆ Օտեան Գրիգոր էֆէնտին :

Բ. և Գ. Ա. Մտենապետաց ընտրութեան
քուէարկութիւնն ու քուէամարը կտուարուե-
լով, արդիւնքն եղաւ :

Թիւ քուէարկուց 45

Տէրպան էֆէնտին Եռուութեան քուէ 43
Յարութիւն » Մէրեէմգուլի » 28
Գրիգորասուր » Ղաղարուեան » 43
Մկրտիչ » Էսահեան » 3
Մտեփան քաշա

Միքայէլ էֆէնտին Մտմիկոնեան 1

Ա. էկտիս » Քօղլեան 2

Հետեւալէս քուէից առաւելութեան կոր-
դաւ Բ. Ա. Մտենապետ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՆ

Տէրպան էֆէնտին Եռուութեան
և Գ. Ա. Մտենապետ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՆ

Յարութիւն էֆէնտին Մէրեէմգուլի:

Նոյնպէս՝ Երեք Ա. Մտենապետաց ընտրու-
թիւնն ու քուէամարը կտուարուելով, ար-
դիւնքն եղաւ :

Թիւ քուէարկուց 44

Մկրտիչ էֆէնտին Մկրտչան քուէ 32
Գասպար » Զերազ » 34

Գարեգին » Մէրեէմգուլի 30

Համբարձում » Ալամանեան » 7

Մինաս » Գափամանեան » 7

Ա. տոմ » Տէրոյէնց » 5

Ա. թանագինէ » Արագեան » 5

Կարապետ » Ի. թիւնեան » 2

Մտեփան » Փափաղեան » 2

Ալբավիշէն » » 4

Մտեփան քաշա » 1

Քրիստոսուր էֆ. Ղաղարուեան »

Մկրտիչ » Քաղաննեան » 4

Ա. յաղէս Մայր դիւանի կազմութիւնը
վերջանալով, ամրող արդիւնքն ժողովին ներ-
կայացուելէ ետև Ժողովը զայն վասերացուց :

Հետեւալէս Մայր դիւանի անդամ ՀՌԶԱԿ-

ՈՒԵՑԱՆ Օտեան Գրիգոր էֆէնտին :

Տէրպան » Եռուութեան Բ. »

Յարութիւն Մէրեէմգուլի Գ. »

Մկրտիչ » Մէրեէմգեան Ա. Ա. տենադուր
Գասպար » Զերազ Բ. »
Գարեգին » Մէրեէմգեան Գ. »
Թէէ և նորընտիր Ա. Մտենապետաց էֆէ-
նտին և Գ. Մէրեէմգեան էֆէնտինները շնորհա-
կալութիւն յայտնելով ժողովին իրենց ընդա-
յուած նոր վատահութեան համար, անմիջապէս
հրաժարական մատուցին և խնդրեցին որ իրենց
տեղ ուրիշները ընտրուին, ասկայն ժողովը շըն-
դունեց և ստիպեց ետ առնուլ իրենց հրաժա-
րականը :

Հրաժարագիր Ավագեան էֆէնտիի

Կարափ Երեսփոխան Ա. յաղէս Ա. յա-
մամ էֆէնտիի յետագայ հրաժարագիրը կար-
դացուեցաւ :

Գերապատիւ Պատրիարքական Փոխանորդ
Գեր—Նախագահ Ազգ. Անդր. Ա. յա-
մամ Գ. Երեսփոխան Ժողովու

Թուրքօ—Ռուսական վերջին պատերազ-
մը՝ զիս Երեսփոխան ընտրուլ գաւառները,
քաղաքականապէս Տաճկաստանէն բաժնելով,
կը բաժնէն նաև զիս՝ Երեսփոխանական Ժո-
ղովիւ :

Ա. զգ. խորհրդարանական տարեզլուխը ա-
ռիթ կընծայէ ինձ, վիճակաւ դադարեալ Երես-
փոխանաց կարգը այսուհետեւ անցնիլ :

Ընարողը և ընտրեալ ի միասին կ'հրաժա-
րի՛ք. Վանանդ և Երանել Թուրքաստանի
աշխարհացոյցէն, ևս ալ Երեսփոխանական
ցանկէն :

Համեցէք ընդունիլ սոյն առթիւ խորին
ուկնածանացս հաւատատիրը,

Ուրոգ մեամ Սրբազնութեանդ
41 մայիս 1879 Խոնարհ ծառայ
ի Քաղկեդոն Ա. Յաղէս Ա. յա-
մամ

Սոյն միջոցին Միջադիւղի թաղեցոց մէկ
բողոքագիրը հասնելով, որ թաղին Երեսփոխա-
նական ընտրութեանը կը վերաբերէր, և ընտ-
րութիւնն ալ արդէն ժողովին վաւերացած էր,

Ատենապետ է Փէնտին ժողովոյն կամացը դիմեց թէ կուզէ՞ որ կարդացուի նոյն բոլոքագիրը : Ասկայն բազմաթիւ երեսփոխանաց առաջարկութեամբ և ժողովին հաւանաթեամբ թէ ընթերցումը և թէ Ա.տենազրութեան մէջ անցնիր ԶՆԴՈՒԽՈՒԵՑԱԱՀ :

ՍՏԵՓԱՆ ՓԱՇԱ . — Ի՞նչ եղաւ Կարսի
Երեսվոխանին հրաժարականի խնդիրը . անձը
կը հրաժարի , սակայն աթոռ մը կայ թափուր,
այն ի՞նչ պիտի ըլլաց : Այս կարգէն է նաև
Ռումանուխի վիճակը , որոյ երեսվոխանի ա-
թոռն ալ թափուր մնացած է յարդ : Այսպի-
սիսի սլարադայից մէջ Պատրիարքարանը
բաշխման նոր տնօրէնութիւն պիտի ընէր .
արգեօքըրած է :

Ատենապետ էֆ. Ա. Նախագահին բացարութիւն պահպանջեց այս մասին ինչ տնօրինութիւն եղած ըլլալուն :

Ա. ՆԱԽԱԳԱՀ. — Յառաջիկաց նիստին
աւոռական երեափոխանաց ընտրութեան տե-
եկագիր ունինք բերելիք . անոր հետ այս մա-
ին աշ պէտք եղած տեղեկագիրը կը բերեմ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ . — Շատ աղէկ . ուրեմն
Այվազեան էֆ. ի հրաժարականի խնդիրը կօ-
աճգուի. Հետևապէս իր պաշտօնն ալ կը չա-
ռնակեմ մենակ պահ ուն :

Ժողովը այն յայտարարութիւնը Ընդուհի-
աբս :

Աստ կանոնի յաջորդ նիստն ութ օրէն
գումարիլ ՈՐՈՇՈՒԵՑԱՆ ՕՐԱԿԱՐԳ ունենալով
1. Կազմութիւն Նախաքննիչ դիւանաց
2. Առաջարկութիւն երկուց երեափոխա-
աց վասն ընտրութեան Քննիչ Յանձնախօս-
իք Քննչառ և Հասարակն :

Եւ ատեանը վերցաւ ժամը 9 ½ ին :
Ատենադպիր Առժամեայ Ատենապետ
Տ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ Ք: ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ

0.9-0.816 ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

1	S. Միլակիչ	Ա.	Արքեպիսկոպոս	Խորիմիւն	Ա.	Առևելապետ
2	S. Խորէն	Ա.	"	Նոր-օլէյ		
3	S. Կարապետ	Ա.	Եղիս.	Սերովիքան		
4	S. Մատթէոս	Ա.	"	Խոմիլիքան	Բ.	Առևելապետ
5	S. Ամբրոսիոս	Օ.	Ալոյ.	Ուուրինեան		
6	S. Գորեգին	Օ.	"	Թամիարեան		
7	S. Եղիիկ	Օ.	"	Առահանդի (Առաջն. ոլաշունիւ զորս զացած)		
8	S. Իգնատիոս	Օ.	"	Շիշէճեան		
9	S. Հացեակ	Օ.	"	Դիմափանեան		
10	S. Եղրէսօս	Օ.	"	Առլանեան		
11	S. Պողոս	Օ.	"	Խօլուամեան		
12	S. Արիաստիիս	Ա. Հովոյ.	ՔՏԾ.	Մամիրիէնեան		
13	S. Խորէն		"	Փէհիլունեան	Բ.	Առևելապետիր
14	S. Առհակ		"	S. Սորգոսեան	Ա.	Առևելապետիր

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

1	Առաքել	Էֆէնտի	Ալթուն Տիրրի	Ա. Առևելադպիր
2	Գեղրդ	»	Աթիմարտաճեան	Ա. Առևելադպիր
3	Գեղրդ	»	Գըլըմմեան	Ա. Առևելադպիր
4	Կարասլետ	»	Հաղարեան	
5	Լոզոֆիլի	»	Պալեօգեան	
6	Մատթէոս	»	Ալիբանեան	Բ. Առևելադպիր (Հրաժարեալ)
7	Մարտիրոս	»	Միւհէնտիւնեան	
8	Մկրտիչ	»	Ֆրէնկեան	
9	Յակոբ	»	Ջուբանեան	
10	Յորութիւն	»	Սահակեան	
11	Սահակ	»	Ղազարոսեան	
12	Սենեքերիմ	»	Մահուկեան	
13	Ստեփան	»	Պէջիկեան	Բ. Առևելադպիր
14	Տիգրան	»	Բայրազամեան	

ԽԱՐԱԿ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ճամփակի արձունք	0	0	0	0	2
Հայություն	0	0	0	0	2
Ըստ հայության	0	0	0	0	2

ԳԻՆ 2 ԴՐՈՒՅ

Ճամփակի արձունք	0	0	0	0	2
Հայություն	0	0	0	0	2
Ըստ հայության	0	0	0	0	2

[ՍԵՓՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿԵԴՐՈՒՑԱԿԱՆ ՄՆՏՈՒՄԻՆ]

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԽԱՆՈՒՅ ՑԱՏԿԱՅԵԱԼ,

Ճամփակի արձունք	0	0	0	0	2
Հայություն	0	0	0	0	2
Ըստ հայության	0	0	0	0	2

Կը ծախուի ի Դէ անառան Պատրիարքարանի, և Հալութից

Ա. Առաջարիչ Եկեղեցոյ բանկալը և Հայ դրամական աց քով

Ճամփակի արձունք	0	0	0	0	2
Հայություն	0	0	0	0	2
Ըստ հայության	0	0	0	0	2
Ճամփակի արձունք	0	0	0	0	2
Հայություն	0	0	0	0	2
Ըստ հայության	0	0	0	0	2
Ճամփակի արձունք	0	0	0	0	2
Հայություն	0	0	0	0	2
Ըստ հայության	0	0	0	0	2
Ճամփակի արձունք	0	0	0	0	2
Հայություն	0	0	0	0	2
Ըստ հայության	0	0	0	0	2
Ճամփակի արձունք	0	0	0	0	2
Հայություն	0	0	0	0	2
Ըստ հայության	0	0	0	0	2